Referat

Mandag den 25. april 2022, kl. 16.00, afholdtes ordinær generalforsamling i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger, CVR-nr. 30 18 60 28, i Centralværkstedet, Værksmestergade 9, 8000 Aarhus. Generalforsamlingen blev afholdt som en delvist elektronisk generalforsamling.

1. Valg af dirigent

Bestyrelsesformand Erik Bisgaard Madsen bød velkommen til generalforsamling 2022 i pensionskassen for jordbrugsakademikere og dyrlæger (PJD) og oplyste, at bestyrelsen på baggrund af sidste års erfaring med afholdelse af elektronisk generalforsamling havde besluttet, at generalforsamlingen skulle afvikles som en delvis elektronisk generalforsamling.

Formanden oplyste, at man på denne måde håbede, at flest mulige medlemmer fik mulighed for at deltage.

Formanden oplyste, at elektroniske deltagere deltog fuldt på linje med dem, der deltog fysisk, da de kunne stemme, stille spørgsmål og afgive kommentarer.

Formanden oplyste, at generalforsamlingen derfor igen i år blev en lille smule anderledes end tidligere.

Formanden oplyste, at det med bestyrelsens forslag til dirigent var blevet drøftet, hvordan man praktisk kom igennem generalforsamlingen på en god måde, som både sikrede, at man fik den nødvendige debat og fik truffet de beslutninger, som skulle træffes.

Formanden oplyste, at dette i særdeleshed gjaldt i forhold til bestyrelsens forslag og medlemsforslagene.

Formanden oplyste, at bestyrelsen havde glædet os til årets generalforsamling, som var den 6., siden pensionskassen kom med i administrations- og i forsikringsadministrationsfællesskabet i Sampension-regi.

Formanden oplyste, at udover de fremmødte medlemmer var også bestyrelse, direktion, ansvarshavende aktuar og en række medarbejdere fra administrationen til stede.

Formanden henviste til dagsordenen for generalforsamlingen og bemærkede, at første punkt var valg af dirigent. Bestyrelsen havde igen i år bedt advokat Tina Øster Larsen fra advokatfirmaet Bech Bruun om at varetage dirigenthvervet.

Formanden oplyste, at Tina Øster Larsen igennem mange år som advokat havde haft dirigentopgaver i forskellige pensionskasser, så hun kendte formalia godt.

Formanden oplyste, at dirigenten skulle vælges formelt af generalforsamlingen og spurgte derfor, om der var andre forslag til dirigent.

Formanden konstaterede, at der ikke var andre forslag til dirigent, hvorfor Tina Øster Larsen var **valgt** som dirigent

Formanden overlod herefter ledelsen af generalforsamlingen til Tina Øster Larsen.

Dirigenten takkede for valget og konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt og beslutningsdygtig i henhold til dagsorden.

Dirigenten oplyste, at da der ikke var indsigelser herimod, så tillod hun mig at lægge til grund, at forsamlingen delte hendes vurdering.

Herefter nævnte dirigenten, hvem fra bestyrelsen og administrationen der var til stede.

Dirigenten takkede for fremmødet og nævnte, at hun håbede på, at man fik en god afvikling og debat.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsens forslag blev præsenteret af et eller flere af bestyrelsesmedlemmer, mens medlemsforslagene blev præsenteret af den eller de forslagsstillere, som stod bag dem.

Dirigenten oplyste, at der ville blive åbnet for debat om hvert punkt og redegjorde for, hvorledes man rent praktisk kunne deltage i debatten afhængig af, om man deltog fysisk eller online.

Dirigenten oplyste, at man henset til den særlige måde at afvikle generalforsamling på ville holde passende pauser undervejs, så alle kunne nå at komme med de indlæg, de ønskede.

Dirigenten oplyste, hvorledes afstemningerne blev afviklet, både for dem, der deltog fysisk, og dem, der deltog online.

Dirigenten oplyste, at der var afgivet 63 fuldmagter fordelt på 26 tredjemandsfuldmagter, 31 generalfuldmagter til bestyrelsen og 6 instruktionsfuldmagter til bestyrelsen.

Dirigenten foreslog, at man afviklede en prøveafstemning for at sikre, at alt fungerede.

Dirigenten oplyste, at prøveafstemningen handlede om, hvorvidt det var en god ide at have en prøveafstemning og åbnede afstemningen.

Dirigenten lukkede afstemningen og oplyste, at 33 syntes, det var en god idé at holde en prøveafstemning, 0 synes det var en dårlig idé, mens 1 havde stemt blankt.

Dirigenten nævnte herefter kontaktoplysningerne til Euronext Securites, i fald man skulle have tekniske problemer.

Dirigenten henviste til, at der var bestyrelsesvalg på dagsorden, og at der allerede var indkommet kandidater. Dirigenten oplyste, at bestyrelseskandidater kunne stille op helt frem til punktet om bestyrelsesvalg på dagsordenen, og at kandidater skulle præsentere en stillerliste på 5 stillere

Dirigenten oplyste, at generalforsamlingen blev optaget alene med henblik på, at man kunne skrive et referat bagefter.

2. Bestyrelsens beretning

Dirigenten oplyste, at man plejede at debattere dagsordenens punkt 2 om beretning og dagsorden punkt 3 om årsrapporten samlet og spurgte, om der var indvendinger mod, at man gjorde dette igen.

Dirigenten konstaterede, at der ikke var indvendinger herimod og gav ordet til formanden.

Formanden bemærkede, at det normalt var med stor glæde, at han fremlagde beretningen, men at de forfærdelige begivenheder i Ukraine naturligvis satte glæden i perspektiv.

Formanden oplyste, at han var meget tilfreds med, at pensionskassen allerede i april 2021 havde ekskluderet staten Rusland samt russiske statskontrollerede virksomheder.

Formanden oplyste, at pensionskassens formålsparagraf lød på, at man skulle sikre medlemmerne økonomisk tryghed på et ansvarligt grundlag, hvilket betød, at det bl.a. var bestyrelsens opgave at fastholde lave omkostninger og skabe høje, langsigtede afkast på et ansvarligt grundlag.

Formanden oplyste, man siden begyndelsen af 2021 havde optaget alle nye medlemmer på markedsrenteordningen, og at man på sidste års generalforsamling havde stemt for at lade næsten alle medlemmer modtage et omvalgstilbud. Formanden oplyste, at man i løbet af andet halvår 2021 gennemførte første runde af omvalget, og at 2.200 medlemmer havde valgt om til markedsrente i den forbindelse, samt at anden omvalgsrunde begyndte efter generalforsamlingen.

Formanden oplyste, at præsentationen af omkostninger og afkast på denne baggrund primært ville have markedsrenteproduktet i fokus, og at han ville tage udgangspunkt i en 40-55-årig med årlige indbetalinger mellem 30-80.000 kr. og 1.000.000 kr. i depotværdi.

Formanden oplyste, at dette dog ikke betød, at man ikke havde fokus på gennemsnitsrenteproduktet, og at han også ville nævne tal fra dette produkt.

Formanden oplyste, at lave omkostninger betød, at en større del af indbetalinger og afkast gik til opsparingen. Siden 2017 havde man indgået i et administrationsfællesskab, som gav mange fordele, og en af dem var, at man var flere om at dele omkostningerne.

Formanden oplyste, at administrationsomkostningerne pr. medlem målt som nøgletallet N5 udgjorde 546 kr. i 2021 mod 480 kr. i 2020., og at årsagen til stigningen var omkostninger til omvalget til markedsrente.

Formanden oplyste, at det var det enkelte medlem, der takkede ja til et omvalgstilbud, som afholdt omkostningen til omvalget på 300 kr., hvilket var en meget lav pris. Stigningen i administrationsomkostningerne skyldtes derfor i høj grad en lovbunden opgørelsesmetode og en gennemsnitsbetragtning, som gjorde, at omkostningen for de medlemmer, der havde valgt om til markedsrente, i denne sammenhæng, fremstod som en fælles omkostning på alle medlemmer.

Formanden oplyste, at uden omkostningerne til omvalget ville N5 have været fastholdt på niveau med de tidligere år.

Formanden oplyste, at pensionskassen havde et omkostningsniveau, der var blandt de laveste iblandt akademikerkasserne.

Formanden oplyste, at investeringsomkostningerne også var i bund, når man sammenlignede med andre, hvilket skyldtes, at man lagde stor vægt på effektivitet i både den interne og eksterne forvaltning af investeringerne, og da man gennem samarbejdet i administrationsfællesskabet var i stand til at udnytte stordriftsfordele.

Formanden henviste til den generelle økonomiske situation og oplyste, at trods corona-restriktioner formåede de ressourcestærke økonomier at holde dampen oppe i 2021, og at mange lande under nedlukningen havde valgt at støtte økonomierne med store finans- og pengepolitiske hjælpepakker, hvilket gjorde, at forbrugerne var klar til at bruge mange af de penge, som de havde sparet op.

Formanden oplyste, at aktiemarkederne startede 2021 på en opadgående trend støttet af hjælpepakkerne og udrulningen af brugbare vacciner, og at det globale aktieindeks steg med knap 21 % over kalenderåret.

Formanden oplyste, at den øgede efterspørgsel medførte mangel på kvalificeret arbejdskraft, varer og materialer, og at mange lande havde oplevet den højeste inflation i 30 år, ligesom centralbankerne var begyndt at annoncere tilbagerulning af deres meget ekspansive pengepolitik. Formanden oplyste, at renterne på den baggrund tog sig nogle ordentlige ture i 2021, men sluttede året med en opadgående tendens.

Formanden oplyste, at man havde fået et rigtigt fornuftigt og konkurrencedygtigt afkast i 2021.

Formanden oplyste, at afkastet for et medlem i markedsrenteproduktet med moderat risiko med 15 år til pension eksempelvis var 20,7 %.

Formanden henviste til en oversigt over afkast for forskellige aldersklasser og nævnte, at afkastene demonstrerede det forhold, at risikoen i 3 i 1 Livspension blev aftrappet i takt med, at man nærmede sig pensionsalderen. Formanden oplyste, at det samlede afkast for pensionskassen var på 1,6 mia. kr., hvilket var et af de højeste afkast i pensionskassens historie.

Formanden oplyste, at man havde valgt at holde fast i investeringsstrategien, da man vurderede, den ville skabe et godt langsigtet afkast for medlemmerne, og at denne beslutning havde vist sig at være den rigtige.

Formanden oplyste, at afkastet i gennemsnitsrente for 2021 var på 10,6 %, og at over de seneste fem år var 100 kr. på en pensionsopsparing vokset til 132 kr. i Den fleksible pensionsordning.

Formanden oplyste, at han med stor tilfredshed kunne aflægge beretning i lyset af den transformation, pensionskassen havde været igennem. Pensionskassen havde nu et moderne pensionsprodukt, som var på højde med, hvad de kommercielle selskaber tilbød deres kunder, men til en helt anden pris.

Formanden oplyste, at 67 % af de medlemmer, der havde læst deres omvalgstilbud, havde sagt ja til omvalget, svarende til mere end 2.200 medlemmer.

Formanden bemærkede, at første runde af omvalgskampagnen havde givet værdifuld indsigt, som blev anvendt til at justere planen for næste runde af omvalgskampagnen.

Formanden oplyste, at bestyrelsen opfordrede alle medlemmer til at nærlæse omvalgstilbuddet og kontakte pensionskassens rådgivning, hvis de havde spørgsmål eller ønskede justeringer i tilbuddet. Formanden bemærkede, at bestyrelsen ikke kunne anbefale, hvad medlemmerne skulle beslutte, men at bestyrelsen anbefalede, at medlemmerne tog konkret stilling til omvalget.

Formanden oplyste, at pensionskassen havde en klar klimastrategi om, at CO2-aftrykket fra investeringerne skulle ned, og at man skulle følge Paris-aftalens mål om, at den globale stigning i temperaturen skulle holdes under 2 grader og tæt på 1,5 grad.

Formanden oplyste, at man i 2021 udbyggede denne strategi med et mål om netto-nul udledning af CO2 i 2050 med et delmål om en reduktion på 45 % i 2030 set i forhold til 2020.

Formanden oplyste, at der var en del af porteføljen, man ikke kunne regne CO2-aftryk på i dag, men som man forventede at kunne regne på næste gang, man rapporterede.

Formanden oplyste, at klimaet stod højt på pensionskassens dagsorden, og at i 2019 og 2020 faldt klimaaftrykket fra pensionskassens børsnoterede aktieportefølje, og faldet var fortsat i 2021, hvor faldet udgjorde godt 27 %.

Formanden henviste til en sammenligning over CO2-udledning fra den børsnoterede portefølje i forskellige pensionsselskaber og oplyste, at denne var 7,7 tons CO2 pr. mio. kr. investeret i PJD. Dette var i midterfeltet af branchen, men forholdsmæssigt tæt på nr. 1 i sammenligningen, mens der til gengæld var meget stor afstand op det selskab, som udledte mest CO2, ca. 14 tons pr. investeret mio. kr.

Formanden oplyste, at man også arbejdede med andre områder af ansvarlige investeringer, og at man som et af de første selskaber i Danmark havde udarbejdet et standpunktspapir vedrørende ansvarlig lobbyaktivitet, samt at man var aktiv i forhold til at sikre, at de selskaber, man investerede i, betalte den skat, de skulle, i de lande de skulle.

Formanden opsummerede herefter 2021 i pensionskassens regi og gentog pensionskassens formålsbestemmelse.

Formanden henviste til årsrapportens oplysninger i note 5, side 41, om bestyrelsens og direktionens aflønning. Bestyrelsens samlede vederlag for 2021 var uforandret på 1,163 mio. kr., mens direktionens aflønning var 127.000 kr. svarende til pensionskassens andel af administrationsselskabet på 3 %.

Formanden nævnte, at dette var hans sidste beretning som PJD-formand og takkede medlemmerne for at have givet ham muligheden for at være en del bestyrelsen i mange år.

Formanden takkede afslutningsvist bestyrelsen for godt samarbejde og for at have vist ham tillid ved at vælge ham som formand i flere omgange, ligesom formanden takkede administrationen med administrerende direktør Mads Smith Hansen i spidsen for et godt samarbejde.

Herefter gav dirigenten ordet til den administrerende direktør Mads Smith Hansen for en gennemgang af årsrapporten for 2021.

3. Forelæggelse og godkendelse af årsrapport 2021

Mads Smith Hansen oplyste indledningsvist, at det var en naturlig følge af introduktionen af markedsrenteproduktet, at visse resultater eller delresultater, bl.a. vedrørende afkast og omkostninger, i årsrapporten kun var gældende for nogle medlemmer

Mads Smith Hansen oplyste, at der kunne være en tendens til, at man hørte mere om markedsrenteproduktet i nyhedsbreve og medier, men understregede, at man havde fuldt fokus på at maksimere afkastet og minimere omkostningerne for både gennemsnits- og markedsrenteproduktet.

Mads Smith Hansen oplyste, at pensionskassen i 2021 havde fået 2,2 % eller godt 250 flere medlemmer.

Mads Smith Hansen oplyste, at medlemmerne fordelte sig på bidragsbetalende, pensionsmodtagere og hvilende medlemmer, og at antallet af medlemmer var steget for alle tre kategorier.

Mads Smith Hansen oplyste, at bidragene steg med små 6 % i 2021, og at dette både skyldtes en stigning i de løbende bidrag og en stigning i engangsindbetalinger.

Mads Smith Hansen oplyste, at der var en stigning i udbetalte ydelser på ca. 15 %, som skyldtes større pensionsudbetalinger og nogle betalinger til skattevæsenet som følge af, at nogle medlemmer havde valgt at omlægge deres pensionsordning til en aldersopsparing, hvor man afgiftsberigtigede med det samme.

Mads Smith Hansen oplyste, at de nuværende pensionister gennem deres opsparingsperiode havde medvirket til at opbygge nogle kollektive buffere, herunder i egenkapitalen, og at de fik deres retmæssige andel ud via en tillægspension. Mads Smith Hansen oplyste, at der i 2021 var udbetalt 103,9 mio. kr. i tillægspension.

Mads Smith Hansen oplyste, at nøgletallet N5, der beskrev administrationsomkostningerne, var steget i 2021, da de medlemmer, der valgte om til markedsrente, betalte 300 kr. for dette. Mads Smith Hansen oplyste, at N5 i 2021 var 546, men at N5 havde været 477, hvis man så bort fra omkostningen til omvalget.

Mads Smith Hansen oplyste, at 477 kr. var på niveau med året før, og at man havde som hovedregel, at N5 gerne skulle ligge under 500 kr. om året.

Mads Smith Hansen oplyste, at N5 i 2022 ville blive påvirket af anden omvalgsrunde.

Mads Smith Hansen oplyste, at ÅOP, som dækkede over de årlige omkostninger i procent, blev opgjort specifikt for gennemsnits- og markedsrente.

Mads Smith Hansen oplyste, at tallene lå meget lavt for branchen og var 0,6 % for gennemsnitsrente og 0,5 % for markedsrente i 2021.

Mads Smith Hansen oplyste, at faldet fra 0,9 % i 2020 til 0,6 % for gennemsnitsrente skyldtes, at pensionskassen tidligere havde opkrævet en såkaldt risikoforretning fra medlemmerne i den fleksible ordning. Denne var en kvart procent i 2020, men blev sat ned til 0 fra 2021.

Mads Smith Hansen gennemgik herefter udviklingen i de finansielle markeder i 2021. Mads Smith Hansen oplyste blandt andet, at det globale aktieindeks steg med små 21 % i løbet af året, men at aktierne i Danmark og i USA var steget lidt mere end dette, mens Asien og andre knapt så udviklede markeder havde haft en stigning i deres aktieindeks tæt på nul. Forskellen skyldtes i høj grad, hvor hurtigst landene var kommet ud af coronakrisen.

Mads Smith Hansen nævnte herefter baggrunden for den stigende inflation og de stigende renter.

Mads Smith Hansen oplyste, at et gennemsnitligt medlem i 3 i 1 livspension med 15 år til pension, som havde valgt moderat risiko i markedsrente, havde fået et afkast på 20,7 %.

Mads Smith Hansen bemærkede, at pensionskassen havde en meget veldiversificeret investeringsportefølje, og at det høje afkast derfor ikke kun skyldtes aktieudviklingen, men også andre typer investeringer såsom unoterede aktier, skov, obligationer og ejendomme.

Mads Smith Hansen bemærkede, at afkastet på knap 21 % var i den absolutte top, når man sammenlignede bredt med branchen og var en merperformance på ca. 1 % i forhold til det af bestyrelsen opstillede benchmark. Mads Smith Hansen oplyste, at det lave absolutte afkast på 77 mio. kr. skyldtes, at der ikke var voldsomt mange penge placeret i markedsrenteproduktet i løbet af hele året 2021, da man først optog nye medlemmer fra 1. januar 2021, og at omvalget først startede i efteråret 2021.

Mads Smith Hansen oplyste, at afkastet i gennemsnitsrente var på 1.557 mio. kr., svarende til 10,4 %. Mads Smith Hansen oplyste, at der var en mere konservativ investeringsprofil i gennemsnitsrenteproduktet af hensyn til at beskytte stabiliteten af pensionerne. Mads Smith Hansen oplyste, at der således var en anden aktivallokering i gennemsnitsrentemiljøet og redegjorde for forskellene de to miljøer imellem.

Mads Smith Hansen oplyste, at balancen var steget fra 15,8 til 17,5 mia. kr., mens hensættelserne var ca. 3,2 mia. kr. i markedsrente mod ca. 9,4 mia. kr. i gennemsnitsrente.

Mads Smith Hansen oplyste, at det kollektive bonuspotentiale var steget fra ca. 600 mio. kr. til ca. 1,1 mia. kr. Mads Smith Hansen oplyste, at den samlede bonusgrad i forhold til depoterne var steget fra små 29 % til 44 %. Mads Smith Hansen oplyste, at det således var en meget velkonsolideret bestand, pensionskassen havde, hvilket var rart i et investeringsår som 2022.

Mads Smith Hansen oplyste, at det samlede kapitalgrundlag faldt med ca. 400 millioner kr., hvilket skyldtes, at egenkapitalen havde ydet et depottilskud til de gennemsnitsrentemedlemmer, som havde valgt om til markedsrente.

Mads Smith Hansen oplyste, at solvenskravet SCR faldt betragteligt, da medlemmer i gennemsnitsrentebestanden var mere solvenstunge, og da gennemsnitsrentemiljøet var blevet mere velkontrolleret i løbet af året i takt med, at det kollektive bonuspotentiale var steget. Mads Smith Hansen oplyste, at solvensdækningen var steget fra 275 % til 320 %.

Dirigenten takkede for beretning og årsrapport og bemærkede, at det nu var muligt at stille spørgsmål til eller komme med bemærkninger til begge dele.

Dirigenten gav herefter ordet til Niels Henrik Skovsgaard.

Niels Henrik Skovsgaard bemærkede, at han glædede sig over det meget udmærkede resultat og nævnte, at han i lyset af resultatet undrede sig over, hvorfor hans pension var faldet. Niels Henrik Skovsgaard bemærkede, at hans pension også var faldet tidligere.

Dirigenten gav herefter ordet til Mads Smith Hansen.

Mads Smith Hansen svarede, at han ikke kendte Niels Henrik Skovsgaards personlige tal, men at én af grundene til, at man kunne opleve faldende pension var beregningsrenten på 3,75 %, som var en relativt høj rente at beregne pensionerne efter. Mads Smith Hansen oplyste supplerende, at dem, der modtog et omvalgstilbud, ville kunne sammenligne med deres nuværende ordning og se fordele og ulemper ved omvalget.

Dirigenten gav herefter ordet til Hans Rude.

Hans Rude nævnte, at han var dyrlæge og pensionist og havde en beskeden pension hos pensionskassen. Hans Rude nævnte, at hans pension også var faldet, blandt andet i nogen af de år, hvor der havde været rigtig gode afkast, som 2019 og 2021. Hans Rude bemærkede blandt andet, at inflation kom oveni det nominelle fald.

Dirigenten gav ordet til formanden.

Formanden takkede for spørgsmålet og bemærkede, at baggrunden for et fald i ens pension kunne være beregningsrenten på 3,75 %, som var relativt høj, at man i den seneste årrække havde skullet opbygge buffer i pensionskassen samt de forlængede levetider.

Formanden bemærkede, at pensionskassen var kendetegnet ved, at de penge, der var sparet op, kun var til medlemmerne, og at ingen aktionærer skulle have udbytte.

Dirigenten gav herefter ordet til Henning Krabbe.

Henning krabbe takkede for beretning og årsrapport og nævnte, at han havde været medlem af pensionskassen i 49 år. Henning Krabbe nævnte, at han anerkendte arbejdet med lave omkostninger og hæftede sig ved en bemærkning om, at bestyrelsen primært havde haft fokus på markedsrenteproduktet, hvilket gav anledning til at overveje, om den prioritering var tilfredsstillende for medlemmerne i gennemsnitsrente

Henning Krabbe bemærkede, at han havde fået et afkast på 1,3 % ind på sin police, og at det havde klædt bestyrelsen at italesætte dette med lidt større ærlighed.

Henning Krabbe nævnte, at han ikke syntes, at PJD havde været konkurrencedygtige på gennemsnitsrenteproduktet, og at han derfor også selv var forslagsstiller senere på dagsordenen.

Dirigenten gav herefter ordet til formanden.

Formanden takkede for kommentaren og oplyste, at konkurrencedygtighed lå bestyrelsen meget på sinde. Formanden bemærkede, at bemærkningen om fokus på markedsrenteproduktet alene vedrørte fremstillingen af nøgletal til dagens generalforsamling.

Formanden oplyste, at dette ikke var udtryk for, at bestyrelsen ikke havde haft fokus på gennemsnitsrenteproduktet. Formanden oplyste, at bestyrelsen havde bestræbt sig på at sikre en stabil udbetaling til medlemmerne, hvilket havde betydet, at man havde lagt en buffer ind.

Dirigenten gav herefter ordet til Niels Henrik Skovsgaard.

Niels Henrik Skovsgaard bemærkede, at man havde en balance på 17 mia. kr., og at 3 % om året var mere end rigeligt til at dække udbetalingerne. Niels Henrik Skovsgaard bemærkede, at hans pointe var, at der var penge nok til, at man i al evighed kunne udbetale det, der blev udbetalt nu, uden at der var nogen indbetalinger, hvilket så mærkeligt ud.

Dirigenten gav ordet til ansvarshavende aktuar Steen Ragn.

Steen Ragn svarede, at man i et kollektiv som pensionskassen ikke kunne tage nogle medlemmers penge og bruge til andre. Der var ikke kun de ca. 2.500 pensionister, men tusindvis af opsparere, som havde krav på at få deres penge, når de gik på pension. Man kunne således ikke bruge deres depoter til at udbetale pensioner.

Dirigenten gav herefter ordet til Thomas Holmen Andersen.

Thomas Holmen Andersen bemærkede, at han havde været medlem af pensionskassen siden 1966, og at han havde været tilfreds med det afkast, han skulle have fået af sin pension. Da pensionen nu var faldet, spurgte Thomas Holmen Andersen, om det kunne betale sig for ham at overgå til markedsrente.

Dirigenten gav ordet til Mads Smith Hansen for et svar.

Mads Smith Hansen svarede, at han ikke kendte til Thomas Holmen Andersens personlige forhold og bemærkede, at når depotrenten var lavere end beregningsrenten på 3,75 %, ville man opleve et fald i pensionerne. Mads Smith Hansen oplyste, at man ikke gav en højere depotrente, da man skulle opbygge en buffer til et vist niveau i gennemsnitsrentemiljøet til at modstå dårlige tider, hvis de måtte komme.

Mads Smith Hansen oplyste, at depotrenten ville stige, hvis man kunne fortsætte med et højt afkast og samtidig havde en buffer til at modstå de dårlige år. Dette kunne afstedkomme et stop i faldet i

pensionerne. Mads Smith Hansen understregede, at udviklingen i levetiderne dog også havde en betydning.

Mads Smith Hansen oplyste, at alle medlemmer som udgangspunkt ville få et omvalgstilbud, og at det var pensionisternes tur i anden omvalgsrunde. Mads Smith Hansen oplyste, at der kunne være specifikke forhold, der gjorde, at enkelte medlemmer ikke fik et omvalgstilbud, men alle medlemmer var allerede orienteret om, hvorvidt de modtog et omvalgstilbud. Mads Smith Hansen oplyste, at tempoet på udrulningen ville afhænge af, hvor stort rådgivningsbehovet var.

Dirigenten gav herefter ordet til Frede Nielsen.

Frede Nielsen spurgte, om ikke der var tale om omfordeling af midlerne fra hans generation til den yngre generation, og om ikke man lige så godt kunne have pengene i banken, hvis alle skulle have et individuelt markedsrenteprodukt, hvor de selv kunne skalte og valte med deres pensionsmidler efter forgodtbefindende

Dirigenten gav ordet til Steen Ragn for en kommentar.

Steen Ragn svarede, at der ikke måtte ske omfordeling mellem generationerne, og at den omtalte buffer skulle modstå tab. Steen Ragn oplyste, at bufferen ikke indebar omfordeling, og at man for få år tilbage havde haft en buffer på så godt som nul, hvilket betød, at alle negative afkast ville blive modsvaret af nedsatte pensioner. Steen Ragn bemærkede, at bufferen eksempelvis havde afbødet en nedsættelse af pensionerne efter 2008, hvor man havde et negativt afkast på 21 %.

Herefter gav dirigenten ordet til formanden.

Formanden takkede for spørgsmålene og svarede, at markedsrenteproduktet gjorde pensionerne mere transparente, da hele opsparingen stod på det enkelte medlems konto. I pensionskassen var man fortsat fælles om investeringsrisikoen, forsikringerne m.v.

Dirigenten gav herefter ordet til Flemming Duus Mathiesen, som var igennem via et videolink.

Flemming Duus Mathiesen takkede for ordet og bemærkede, at det var første gang, han deltog i en generalforsamling i pensionskassen. Flemming Duus Mathisen takkede de generalforsamlingsdeltagere, der havde påpeget problemet med det store gab imellem kontorente og de tal, som var fremlagt af Mads Smith Hansen og Erik Bisgaard Madsen.

Flemming Duus Mathiesen nævnte, at man ville vende tilbage til emnet under dagsordenens punkt 5 og spurgte herefter til, hvorfor Mads Smith Hansen ikke havde omtalt de skrækkelige prognosetal. Flemming Duus Mathiesen henviste til, at et tilsvarende medlem i Akademikerpension havde en positiv prognose frem til 2030, mens hans prognose var negativ.

Flemming Duus Mathiesen oplyste, at han selv og Henning Krabbe efter generalforsamlingen ville fortsætte processen med henblik på at få transparens og dybdedialog med bestyrelsen og administrationen om, hvorfor der var stor forskel på Akademikerpension og PJD.

Dirigenten henstillede til, at forhold, der knyttede sig til senere dagsordenpunkter, blev drøftet under disse og gav herefter ordet til Mads Smith Hansen.

Mads Smith Hansen svarede, at han ikke havde omtalt prognoser under gennemgangen af årsrapporten, da de to ting ikke havde noget med hinanden at gøre. Mads Smith Hansen oplyste, at prognosetallene var gældende for det enkelte medlem og var baseret på medlemmets alder, opsparing, indbetalinger og livssituation i det hele taget.

Mads Smith Hansen bemærkede, at han ikke kunne kommentere på forhold i andre selskaber, men at han kunne forklare nogle årsager til, at prognoserne kunne være faldende i PJD. Mads Smith Hansen oplyste, at prognoserne blev fastlagt på et meget fast defineret grundlag, hvor man så på investeringsallokeringen, det forventede afkast, hvor man benyttede samfundsforudsætninger, og så fremskrev balancen og depotrenten.

Mads Smith Hansen oplyste, at så længe det afkast, der kunne opnås ved den investeringsallokering, man havde, ikke tilsagde en depotrente, som var større eller lig med den beregningsrente, der lå til grund for udbetalingen eller for beregning af pensionerne, så ville prognosen vise et fald i de fremadrettede udbetalinger. Mads Smith Hansen oplyste, at den anden årsag til faldet i prognoserne var, at der også blev indregnet en inflation, så tallene blev vist i nutidsværdi.

Dirigenten bemærkede, at indlægget fra Flemming Duus Mathiesen via videolink havde fungeret upåklageligt og gav ordet til Flemming Duus Mathiesen for en opfølgende bemærkning.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at han ikke fandt svaret fyldestgørende og tilstrækkelig klart. Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at han vægrede sig ved at tro, at en så stor operatør som Sampensionfællesskabet ikke var bekendt med forholdene i markedet. Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at han havde haft en lang forudgående skriftlig procedure, som havde været meget utilfredsstillende med Erik Bisgaard Madsen og Mads Smith Hansen, og at han som opfølgning på generalforsamlingen ville anmode om at få et møde med den nye bestyrelsesformand for PJD samt ledelsen, og at han selv og Henning krabbe havde lavet et grundigt hjemmearbejde og research med bistand fra egne rådgivere, så de ikke mødte op uden at have den fornødne basisviden. Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at svarene ikke var tilstrækkelig transparente.

Dirigenten mindede om, at generalforsamlingen ikke beskæftigede sig med andre selskabers forhold, og at det derfor var rimeligt, at administrationen henviste hertil.

Dirigenten takkede for de indkomne bemærkninger og konstaterede, at debatten om punkt 2 og 3 var afsluttet.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen ikke formelt skulle godkende beretningen, men at generalforsamlingen alene blev bedt om at tage den til efterretning, hvilket var sket med de faldne bemærkninger.

Dirigenten bemærkede, at årsrapporten skulle godkendes, men at man formelt ikke plejede at stemme om godkendelse af punktet, hvis ikke det var nødvendigt. Dirigenten bemærkede, at det henset til formatet dog var fornuftigt at sikre sig, at alle deltagerne var med.

Dirigenten oplyste, at årsrapporten var godkendt og underskrevet af direktion og bestyrelse, og den var godkendt og påtegnet af revisor med det, man kaldte en blank påtegning, altså uden forbehold og bemærkninger.

Dirigenten igangsatte afstemningen og understregede, at man skulle henvende sig, hvis man havde tekniske problemer.

Dirigenten oplyste, at der i salen var 15 stemmeberettigede medlemmer, der som følge af fuldmagter samlet havde 18 stemmer. Dirigenten oplyste videre, at 34 var logget på generalforsamlingsportalen.

Dirigenten afsluttede afstemningen.

Herefter gennemgik dirigenten afstemningsresultat for årsrapport 2021 og oplyste, at generalforsamlingen havde **godkendt** årsrapporten for 2021 med 62 stemmer for, ingen imod og 10 blanke stemmer.

4. Forslag fra bestyrelsen

4.a. Forslag om mulighed for sundhedsforsikring og øvrige ændringer af de generelle vilkår

Dirigenten oplyste, at der var ét forslag fra bestyrelsen, nemlig forslag 4a vedrørende mulighed for sundhedsforsikring og øvrige ændringer i de generelle vilkår og gav ordet til formanden for en præsentation af forslaget.

Formanden præsenterede forslaget og oplyste, at bestyrelsen siden efteråret 2020 havde arbejdet med forskellige løsningsmodeller for tilbud om sundhedsforsikringer til medlemmerne, både obligatoriske og frivillige.

Formanden oplyste, at det siden juni 2021 var blevet muligt for medlemmerne at etablere en frivillig individuel sundhedsforsikring hos Dansk Sundhedssikring, som var et forsikringsselskab.

Formanden oplyste, at forslaget gik ud på, at der fremover skulle kunne tilknyttes en obligatorisk sundhedsforsikring til en pensionsordning for medlemmer, der var optaget via en virksomhedsaftale.

Formanden oplyste, at dette krævede en ændring af de generelle vilkår, og at pensionskassen ville komme til at stå som leverandør, men at selve tegningen af sundhedsforsikringen og skadesbehandling ville ske hos Dansk Sundhedsforsikring. Formanden oplyste, at tiltaget sikrede, at pensionskassen kunne tilbyde de samme produkter som de kommercielle selskaber.

Formanden redegjorde afslutningsvist for, at forslaget også indeholdt nogle præciseringer vedrørende forrentning af præmien og hvad disse indebar.

Dirigenten gav herefter ordet til Frede Nielsen.

Frede Nielsen bemærkede, at Finanstilsynet havde kritiseret en del private pensionsselskaber for at sælge underskudsgivende sundhedsforsikringer og lade pensionisterne eller opsparerne betale og spurgte, om dette også var planen her.

Dirigenten gav herefter ordet til formanden.

Formanden svarede, at han var bekendt med kritikken af de andre pensionskasser og understregede, at man ikke subsidierede ordninger med andre medlemmers penge i PJD.

Dirigenten gav herefter ordet til Flemming Duus Mathiesen.

Flemming Duus Mathiesen spurgte, om formanden ville bekræfte, at den foreslåede ordning med sundhedsforsikring hverken indebar et direkte eller indirekte træk på bufferkapitalen, hvilket formanden bekræftede, at ordningen ikke gjorde.

Dirigenten konstaterede, at debatten om punktet var afsluttet og åbnede for afstemning.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at forslaget var **vedtaget** med 66 for, 2 imod og 5 blanke stemmer.

5. Forslag fra medlemmer

Dirigenten henviste til medlemsforslagene, som var beskrevet i indkaldelsen, og oplyste, at der overordnet var 3 medlemsforslag, hvoraf det første var opdelt i 4 delforslag, hvorfor der var 6 medlemsforslag i alt.

5.a.1-4 Forslag fra Flemming Duus Mathiesen og Henning Krabbe

Dirigenten oplyste, at man startede med forslag 5.a.1-4 fra Flemming Duus Mathiesen og Henning Krabbe og gav ordet til Henning Krabbe.

Henning Krabbe bemærkede, at han og medforslagsstiller Flemming Duus Mathiesen havde haft en forudgående dialog med dirigenten og administrationsselskabet om forslagene, og at forslagene var krystalliseret ud i de fire delforslag som følge heraf, så forslagene kunne sendes til afstemning.

Forslag 5.a.1

Henning Krabbe oplyste, at det første forslag var, at generalforsamlingen pålagde bestyrelsen at sikre en højere rente på medlemmernes individuelle ratepensionspolicer, således at disse ordninger blev forrentet på niveau med andre pensionsselskaber i markedet, herunder Akademikerpension og PBU.

Henning Krabbe nævnte, at der havde været en forudgående dialog om, hvorvidt man kunne skrive "pålægger", eller der skulle stå opfordre, og at forslagsstillerne havde besluttet sig for "pålægger", da dette var stærkere.

Forslag 5.a.2

Henning Krabbe oplyste, at næste forslag handlede om at pålægge bestyrelsen at sikre en højere rente på medlemmernes individuelle alderspensionspolicer i pensionskassen på niveau med andre pensionsselskaber i markedet.

Forslag 5.a.3-4

Henning Krabbe oplyste, at forslag 5.a.3 handlede om, at generalforsamlingen skulle pålægge bestyrelsen i en transparent form at oplyse ratepensionspoliceindehaverne, om hvorledes den af bestyrelsens såkaldte bufferkapital, der betegnes som kollektiv, proportionalt sikredes udbetalt til de individuelle policeindehavere eller subsidiært arvinger ved dødsfald.

Henning Krabbe oplyste, at forslag 5.a.4 skulle pålægge bestyrelsen snarest at fremlægge en redegørelse for, hvorledes det af bestyrelsen udmeldte uklare fordelingsprincip beskrevet som fair andel konkret ville blive udmøntet i forhold til de enkelte ratepensionspolicer ved eventuel overgang til markedsrenteprodukt.

Henning Krabbe oplyste, at baggrunden for forslagene var, at prognosen for PJD's pensionsdepoter udviste en faldende udbetaling, og at den tilskrevne rente på de individuelle policer var meget lav i forhold til det investeringsafkast, som pensionskassen efter det oplyste samlet set opnåede.

Henning Krabbe gennemgik en oversigt over udviklingen i sine egne livrentetal og oplyste blandt andet, at udbetalingerne var faldende.

Henning Krabbe henviste til, at han havde haft en korrespondance med bestyrelsesformanden for at påvirke til en bedre forretning på produkterne, men at dette ikke havde ført til synlige resultater.

Henning Krabbe gennemgik herefter en række tal for sin egen pension og bemærkede, at tallene så rigtig skidt ud.

Henning Krabbe gennemgik en sammenligning mellem depotrenten i Akademikerpension og PJD fra 2009-2022 og bemærkede, at pensionsselskaberne frem til 2017 fulgtes ganske pænt ad, men at fra 2018 så stak Akademikerpension helt af, mens PJD tabte pusten og performede meget lavt.

Henning Krabbe henviste til sammenligningen og nævnte blandt andet, at i 2018 fik man 2,8 % i rente i PJD, men 4,6 % i Akademikerpension, i 2019 fik man 2 % i PJD og 3,6 % i Akademikerpension, i 2020 fik man 2,0 % i PJD og 4,6 % i Akademikerpension, i 2021 fik man 1,3 % i PJD og 3,8 % i Akademikerpension, mens de udmeldte renter for 2022 var 2,1 % i PJD og 5,1 % hos Akademikerpension.

Henning Krabbe undrede sig herefter over, hvor det høje afkast var blevet af, og om der var store huller fra tidligere fejlslagne investeringer, der skulle fyldes op.

Henning Krabbe nævnte, at han havde arbejdet med tal i mange år, men at pension var et indviklet område, og at hans tillid til PJD var kommet på prøve med de lave renter, hvilket var baggrunden for medlemsforslagene.

Henning Krabbe nævnte, at forslagene også skulle rette fokus på bufferkapitalen og fordelingen af denne, herunder at man mistede sin andel af bufferkapitalen ved død.

Henning Krabbe opfordrede generalforsamlingen til at bakke op om forslagene, og til at bestyrelsen skulle gøre sit ypperste for at leve op til den tillid, som medlemmerne havde vist ved at placere deres pensionsmidler i PJD.

Henning Krabbe bemærkede afslutningsvist, at bestyrelsen ikke kun skulle fokusere på markedsrenteproduktet, og at en ny sammensat bestyrelse måske kunne ændre sine arbejdsrytmer.

Dirigenten oplyste, at forslag 5.a.1-4 blev debatteret samlet og gav indledningsvist ordet til formanden for bestyrelsens bemærkninger.

Formanden takkede for forslagene og oplyste, at bestyrelsen gjorde alt, hvad den kunne for at leve op til medlemmernes tillid.

Formanden fremhævede, at pensionskassen både havde et markedsrenteprodukt, hvor man som medlem bar risikoen for tab og gevinst selv, og et gennemsnitsrenteprodukt, hvor man delte risikoen med et fællesskab og fik øjeblikkelig adgang til den buffer, som fællesskabet havde opbygget, når man trådte ind, mens man ved død eller overførsel af pensionsordningen til andet pensionsselskab trådte ud på samme vilkår uden bufferen.

Formanden bemærkede, at bestyrelsen naturligvis arbejdede for at sikre det højest mulige risikojusterede afkast til medlemmerne, men at fastsættelsen af depotrenten skete ud fra et forsigtighedsprincip, hvor man inddrog afkastforventningerne.

Formanden oplyste, at en sammenligning med Akademikerpension krævede, at man kendte til de bagvedliggende årsager for fastsættelse af depotrenten i begge selskaber, hvilket ikke var tilfældet.

Formanden gav herefter ordet videre til ansvarshavende aktuar Steen Ragn for en bemærkning vedrørende den pensionstekniske del af forslagene.

Steen Ragn oplyste, at ulempen i en gennemsnitsrenteordning var, at transparensen ikke var helt i top, da man gav et gennemsnitligt afkast ved i gode år at lægge nogle penge til side til de dårlige år.

Steen Ragn oplyste, at der derfor ikke var nogen direkte sammenhæng mellem det afkast, der blev optjent det ene år og udløst det andet år, ligesom kontorenten blev fastsat, før man kendte årets resultat.

Steen Ragn oplyste, at ordningen var kollektiv, og der ikke blev udloddet til de individuelle depoter. Disse penge gik primært til at dække tab, men hvis tabene ikke opstod, da ville pengene ende på medlemmernes depoter.

Steen Ragn oplyste, at medlemmerne ejede pensionskassen, og der ikke var nogen penge, der skulle sendes videre til aktionærer.

Steen Ragn bemærkede, at det var hans job at sikre, at der ikke skete generationsomfordelinger.

Steen Ragn oplyste, at beregningsrenten udgjorde de fremtidige renteindtægter, man indregnede i pensionerne, og at en højere beregningsrente gav en højere startpension, som dog faldt over tid, således at medlemmerne fik pengene ud hurtigere. Dette var, hvad 9 ud af 10 medlemmer efterspurgte.

Steen Ragn oplyste, at en ratepension blev administreret nøjagtig som livrentepensioner med den forskel, at regnestykket var simplere for en ratepension, da man kendte udløbsdatoen.

Steen Ragn oplyste, at livrenten var en kollektiv investering, hvor overskud i de gode år gik ind på en udjævningskonto, og underskud i de dårlige år blev trukket fra, så når medlemmerne til sidst havde fået pengene ud, så havde de fået deres fair andel. Steen Ragn oplyste, at det var ekstremt komplekst at individualisere dette kollektiv, men at man gjorde netop dette, når medlemmerne valgte om til markedsrente. Steen Ragn bemærkede afslutningsvist, at udjævningsbufferen netop var styrken ved gennemsnitsrenteproduktet, da den gav mulighed for stabile pensioner.

Dirigenten åbnede herefter for debatten om forslag 5.a.1-4 og gav ordet til forslagsstiller Flemming Duus Mathiesen.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at han stod fuldt bag Henning Krabbes præsentation af medlemsforslagene.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at hver gang man nærmere sig en peer review-diskussion, var svaret, at man ikke kunne udtale sig om et andet selskab, hvilket stred imod, at man i andre sammenhænge refererede til et helt panel af pensionsselskaber eksempelvis i forhold til omkostninger og afkast.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at hans egen pensionsprognose var negativ, mens den var positiv i Akademikerpension for hans hustru.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at han var tilhænger af, at man opbyggede en buffer til dårlige tider, men at dette gjorde Akademikerpension også sideløbende med, at de gav en højere kontorente.

Flemming Duus Mathiesen nævnte, at der var behov for et opfølgende møde om emnet mellem forslagsstillerne, administration og bestyrelse.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at hvis bestyrelsen ikke tog afstand fra forslagsstillernes fremstilling af tallene, da havde man en udfordring med at finde ud af, hvorfor PJD's kontorente var så dårlig i forhold til Akademikerpensions.

Flemming Duus Mathiesen nævnte, at der måtte mangle nogle penge i regnskabet og gav udtryk for, at han håbede, at debatten kunne føre til dybere analyser af problemet.

Dirigenten gav herefter ordet til formanden.

Formanden svarede, at man alene kunne sammenligne selskaber, når man havde deres nøgletal, som var godkendt, og det dermed var transparent. Formanden svarede, at man ikke kunne sammenligne med Akademikerpensions kontorente, da man ikke kendte de bagvedliggende årsager til fastsættelsen af deres depotrente.

Dirigenten spurgte, om der var andre bemærkninger til forslagene og bemærkede, at drøftelserne burde vedrøre forslagene og ikke konkrete medlemmers ordninger.

Dirigenten gav ordet til Henning Krabbe for en afsluttende bemærkning.

Henning Krabbe bemærkede, at sammenligningen med Akademikerpension vedrørte en længere årrække, og der ikke var tale om en enlig svale, men en tendens. Den store forskel var opstået, da man meldte os ind i Sampensionfællesskabet.

Henning Krabbe bad herefter formanden om at svare på, om han stadig syntes, at det var klogt at skifte fra Unipension til Sampensionfællesskabet.

Dirigenten gav herefter ordet til Flemming Duus Mathiesen for en afsluttende bemærkning, inden formanden besvarede spørgsmålet.

Flemming Duus Mathiesen oplyste, at forslagsstillerne havde lavet en grundig research og bemærkede, at Danmark ikke var et større land, end at hver enkelt topledelse godt vidste, hvordan konkurrenterne stod. Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at forslagene var fremsat med henblik på at få en debat om den udfordring, der lå i at få forklaret, hvorfor der lige pludselig siden skiftet til Sampensionfællesskabet var kommet så store forskelle.

Dirigenten takkede for bemærkningen og oplyste, at der var en afsluttende bemærkning fra formanden, inden man gik til afstemningsformaliteterne.

Formanden bekræftede, at han stadig mente, det var klogt at flytte til Sampensionfællesskabet, da man havde opnået stordriftsfordele og et mere moderne produkt. Formanden bemærkede, at Akademikerpension havde klaret sig et my bedre på afkastsiden, men at han ikke var bekendt med baggrunden for fastsættelse af depotrenten i Akademikerpension, men at man kunne sammenligne nøgletal de to pensionskasser imellem, hvilket bestyrelsen havde gjort på en transparent og ædruelig måde.

Afstemningsformaliteter vedrørende forslag 5.a.1 og 5.a.2

Dirigenten takkede for de afsluttende bemærkninger og bekræftede, at det inden generalforsamlingen havde været drøftet med forslagsstillerne, hvordan man bedst fik skruet forslagene sammen.

Dirigenten nævnte, at der var fire delforslag, som fordelte sig på to grupper af forslag.

Dirigenten nævnte, at man kunne få sine medlemsforslag til legalitetskontrol, hvis man sendte forslagene til pensionskassen 8 uger inden generalforsamlingen, hvilket forslagsstillerne havde gjort.

Dirigenten nævnte, at forslagsstillerne med de to første delforslag ønskede at pålægge bestyrelsen at sikre en højere rente.

Dirigenten henviste til, at man til tidligere generalforsamlinger havde haft forslag på investeringsområdet, som også gik ud på at pålægge bestyrelsen at foretage bestemte handlinger på områder, hvor dette ikke var muligt, da områderne lå inden for bestyrelsens ansvar og kompetenceområder i henhold til lovgivningen.

Dirigenten oplyste, at der for finansielle virksomheder var nogle begrænsninger i den sædvanlige rolle med generalforsamlingen som det øverste organ, hvilket betød, at medlemmerne på udvalgte områder ikke kunne pålægge bestyrelsen at træffe visse beslutninger.

Dirigenten oplyste, at dette også gjorde sig gældende for forslag 5.a.1 og 5.a.2, da fastsættelsen af renterne var et bestyrelsesanliggende. Dirigenten oplyste, at dette som led i administrationens legalitetskontrol forud for generalforsamlingen var oplyst forslagsstillerne, og oplyste videre, at hun også forud for generalforsamlingen havde haft en dialog med de to forslagsstillere herom, hvor hun havde tilkendegivet over for forslagsstillerne, at de to forslag kun kunne bringes til afstemning på generalforsamlingen, hvis ordet "pålægge" blev udskiftet med "anbefale", "opfordre" eller lignende.

Dirigenten oplyste, at forslagsstillerne havde ønsket at fastholde formuleringen i indkaldelsen, og at det i den forbindelse på forespørgsel fra forslagsstillerne var blevet bekræftet, at formuleringen i så fald efterfølgende kunne ændres på generalforsamlingen med henblik på afstemning.

Dirigenten spurgte herefter, om forslagsstillerne ønskede at ændre forslagenes ordlyd, så forslagene kunne sendes til afstemning, da man i modsat fald måtte nøjes med debatten om forslagene

Henning Krabbe tilkendegav, at forslagsstillerne havde valgt at fastholde "pålægge", og at det var hans opfattelse af drøftelserne, at forslaget godt kunne komme til afstemning med denne ordlyd, men at dirigenten tilsyneladende ikke mente dette mere.

Dirigenten svarede, at hun havde tilkendegivet, at der var forskellige måder at håndtere forslagene på, og at hun også helt kunne have afskåret forslagene fra at komme på dagsordenen med den nuværende ordlyd, da forslagene, som de pt. var formuleret, ikke kunne bringes til afstemning.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen gerne ville give mulighed for, at man kunne have en debat om forslagene, hvorfor denne mulighed ikke var valgt.

Dirigenten understregede, at det var klart kommunikeret til forslagsstillerne inden generalforsamlingen, at forslagene ikke ville blive bragt til afstemning, hvis ikke de blev omformuleret.

Dirigenten bad forslagsstillerne tage stilling til, om de ønskede at fastholde formuleringen af forslagene som et pålæg eller ændre formuleringen til en opfordring eller lignende.

Henning Krabbe tilkendegav, at han havde opfattet det således, at forslagene med deres nuværende formulering kunne bringes til afstemning, og at dirigenten nu tilsyneladende ikke handlede i overensstemmelse med stemmesedlen.

Henning Krabbe tilkendegav, at man på denne baggrund modvilligt måtte ændre ordlyden fra "pålægge" til "indtrængende opfordre".

Dirigenten noterede sig ændringen af forslagets ordlyd og nævnte, at det omformulerede forslag ville blive sat til afstemning.

Afstemning om forslag 5.a.1

Dirigenten oplæste ordlyden af det således reviderede forslag og igangsatte afstemning om forslaget og bemærkede, at forslaget kunne vedtages med simpelt flertal.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at der var 22 stemmer for forslaget, 46 stemmer imod forslaget og 6 blanke stemmer, hvorfor forslaget var **forkastet**.

Afstemning om forslag 5.a.2

Dirigenten oplæste ordlyden af det således reviderede forslag og igangsatte afstemningen og bemærkede, at forslaget kunne vedtages med simpelt flertal.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at der var 22 stemmer for forslaget, 45 stemmer imod forslaget og 8 blanke stemmer, hvorfor forslaget var **forkastet**.

Afstemning om forslag 5.a.3 og 5.a.4

Dirigenten bemærkede, at der ikke var legalitetsmæssige udfordringer med forslag 5.a.3 eller 5.a.4, samt at begge forslag kunne vedtages med simpelt flertal.

Dirigenten satte forslag 5.a.3 til afstemning.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at der var 62 stemmer for forslaget, 6 stemmer imod og ingen blanke stemmer, hvorfor forslaget var **vedtaget**.

Dirigenten igangsatte afstemningen om forslag 5.a.4.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at der var 67 stemmer for forslaget, 5 stemmer imod og 2 blanke stemmer, hvorfor forslaget var **vedtaget**.

5.b. Forslag 1 fra Carsten Markussen m.fl.

Dirigenten bemærkede, at forslag 5.b var et forslag om tilslutning til Net-Zero Asset Owner Alliance og gav ordet til Carsten Markussen, som præsenterede forslaget på vegne af forslagsstillerne.

Carsten Markussen henviste til forslaget om, at pensionskassen tilsluttede sig Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) inden udgangen af 2022 og bemærkede, at forslaget blev vedtaget til generalforsamlingen i 2021.

Carsten Markussen oplyste, at bestyrelsen havde besluttet ikke at melde pensionskassen ind i NZAOA, hvorfor forslaget blev genfremsat

Carsten Markussen bemærkede, at baggrunden for forslaget var, at Sampensionfællesskabets klimaindsats haltede, når man sammenlignede med Akademikerpension, PKA, AP pension m.fl.

Carsten Markussen bemærkede, at man ved at tilslutte sig NZAOA kunne vise, at man ikke blot i tale, men også i handling, ønskede at slutte op om Paris-aftalen.

Carsten Markussen oplyste, at NZAOA var en international investorkoalition med mere end 70 institutionelle investorer, som ønskede at vise deres opbakning til Paris-aftalen, og at initiativet blev lanceret på FN's klimatopmøde i New York i 2019 og var støttet af FN.

Carsten Markussen oplyste, at koalitionens medlemmer tilsluttede sig en fælles målsætning om at gøre deres investeringer klimaneutrale senest i 2050.

Carsten Markussen bemærkede, at forslagsstillerne ikke mente, at Sampensionfællesskabet anvendte aktivt ejerskab i tilstrækkelig grad, og at man kun mange investorer i fællesskab reelt kunne påvirke selskaberne til at gå i en grønnere retning.

Carsten Markussen henviste til et uddrag fra hjemmesiden, hvoraf det fremgik, at der i 2021 havde været 73 dialoger med selskaber, hvoraf 12 var om klimaforandringer, hvilket udgjorde en mindre andel end andre pensionskasser.

Carsten Markussen henviste til en oversigt over dialoger pr. investere mia. kr., hvoraf det fremgik, at Sampensionfællesskabet havde 0,2 dialog pr. investeret mia. kr., mens PKA og Akademikerpension havde næsten to dialoger pr. investeret mia. kr. Carsten Markussen bemærkede, at dialoger naturligvis kunne foretages på forskellige måder

Carsten Markussen opfordrede afslutningsvist til, at man stemte for forslaget om tilslutning til NZAOA.

Dirigenten gav herefter ordet til bestyrelsesmedlem Louise Bundgaard for bestyrelsens bemærkninger til forslaget.

Louise Bundgaard takkede for forslaget og bemærkede, at bestyrelsen som opfølgning på det tilsvarende forslag til generalforsamlingen i 2021 havde lovet at analysere forholdet nærmere, hvilket bestyrelsen havde gjort.

Louise Bundgaard oplyste, at bestyrelsen på baggrund af analysen havde konkluderet, at pensionskassen ikke skulle meldes ind i NZAOA. Hovedargumentet var, at en indmeldelse ikke ville styrke indsatsen for klimaet, men alene øge medlemmernes omkostninger.

Louise Bundgaard oplyste, at pensionskassen i forvejen var medlem af en lang række netværk og henviste til en oversigt over disse.

Louise Bundgaard oplyste, at pensionskassen allerede havde klare klimamålsætninger, som var helt i tråd med Paris-aftalen med et delmål om 45 % reduktion i klimagasser fra 2020 til 2030 og et klart mål om udledning på netto-nul senest i 2050.

Louise Bundgaard oplyste, at man var i gang med at definere delmål for specifikke sektorer, de såkaldte stier til Net-Zero, at man arbejdede seriøst med aktivt ejerskab og havde en lang række dialoger både direkte med selskaberne og indirekte i fællesskab med andre investorer.

Louise Bundgaard oplyste, at opgørelsen i beretningen alene vedrørte pensionskassens egne dialoger, mens andre selskaber, heriblandt PKA, havde valgt at inkludere alle typer af dialoger i deres opgørelse, hvorfor tallene ikke kunne sammenlignes.

Louise Bundgaard nævnte, at man blandt andet havde øget sin indsats på klimaområdet over for kapitalfonde markant, at man havde reduceret porteføljens klimaaftryk de seneste 3 år og alene i 2021 med 27 % for de børsnoterede aktier og direkte ejede virksomhedsobligationer, som var dem, man kunne måle på i dag.

Louise Bundgaard bemærkede, at man meget gerne ville evalueres af medlemmerne, men at man burde evaluere resultaterne og ikke blot se på, hvilke organisationer man var medlem af.

Louise Bundgaard henviste til en oversigt over, hvor mange ton CO2, selskaberne i porteføljen udledte pr. investeret mio. kr. og bemærkede, at PJD lå godt i den sammenligning, da nogle pensionsselskaber havde et næsten dobbelt så højt CO2-aftryk i deres portefølje som PJD.

Louise Bundgaard bemærkede afslutningsvist, at man ikke var modstander af NZAOA, men at bestyrelsen blot ikke kunne anbefale en indmeldelse, når indmeldelsen alene ville have signalværdi, hvilket medlemmerne ikke skulle betale for.

Dirigenten gav herefter ordet til Thomas Holmen Andersen.

Thomas holmen Andersen henviste til et citat fra tidligere LO-formand Thomas Nielsen og bemærkede, at han var imod forslaget, hvis det påvirkede pensionerne negativt.

Dirigenten gav herefter ordet til Carsten Markussen for en afsluttende bemærkning.

Carsten Markussen bemærkede, at bestyrelsen naturligvis var forpligtet til at arbejde for et højt afkast, men at dette skulle ske på et ansvarligt grundlag, hvorfor han opfordrede til, at man stemte ja til forslaget. Carsten Markussen gentog, at det aktive ejerskab så ud til at halte, men at det glædede ham, hvis pensionskassen blev mere aktiv.

Dirigenten afsluttede debatten og åbnede afstemningen om forslaget.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at 33 havde stemt for forslaget, 52 havde stemt imod, og at der var 8 blanke stemmer, hvorfor forslaget var **forkastet**.

5.c Forslag 2 fra Carsten Markussen m.fl.

Dirigenten gav ordet til Carsten Markussen for en præsentation af forslaget.

Carsten Markussen oplyste, at forslaget anbefalede bestyrelsen at udvide transparensen omkring investeringsporteføljen til også at omfatte alle obligationer og unoterede investeringer med udgangen af året.

Carsten Markussen konstaterede, at det var dejligt, at bestyrelsen støttede forslaget.

Carsten Markussen bemærkede, at transparens var en vigtig forudsætning for PJD, og at forslagsstillerne anbefalede bestyrelsen at lægge pres på specifikke selskaber, som ikke havde en ansvarlig forretningsstrategi.

Carsten Markussen bemærkede, at man i samarbejde med bestyrelsen gennem årene havde udvist ansvarlighed i forhold til noterede investeringer, men at der var en række unoterede investeringer, som traditionelt havde været tilknyttet til fossile investeringer, hvilket også var tilfældet i Sampensionfællesskabets porteføljer.

Carsten Markussen gennemgik herefter en oversigt over, hvorledes pensionskassens investeringer fordelte sig på forskellige aktivklasser og bemærkede, at det var vigtigt at få transparens om alle aktivklasser.

Carsten Markussen opfordrede afsluttende til fuld transparens om aktiverne og yderligere redegørelse for det aktive ejerskab.

Dirigenten gav herefter ordet til Louise Bundgaard for bestyrelsens bemærkninger til forslaget.

Louise Bundgaard takkede for forslaget og bemærkede, at bestyrelsen støttede forslaget om øget transparens og allerede havde øget transparensen i 2021 med offentliggørelse af direkte ejede virksomhedsobligationer og en eksklusionsliste for stater.

Louise Bundgaard tilføjede, at dette nu blev suppleret med offentligt tilgængelige børsnoterede aktielister og eksklusioner af virksomheder.

Louise Bundgaard oplyste, at bestyrelsen ligesom forslagsstillerne gerne ville være endnu mere transparente, hvorfor man allerede havde igangsat et projekt om yderligere transparens i løbet af 2022. Louise Bundgaard henviste til pensionskassens ESG-log, som kunne findes på hjemmesiden, hvor man kunne følge med i ESG-arbejdet. Louise Bundgaard oplyste afslutningsvist, at hjemmesiden blev opdateret løbende og var udtryk for en høj grad af transparens, som ikke mange i branchen kunne følge.

Dirigenten oplyste, at forslaget blev støttet af bestyrelsen.

Dirigenten afsluttede drøftelsen om forslaget, da der ikke var nogen bemærkninger.

Dirigenten oplyste, at eftersom forslaget var støttet af bestyrelsen, tegnede der sig et ganske overvældende flertal for forslaget.

Dirigenten konstaterede på denne baggrund, at der ikke var behov for en afstemning, og at forslaget var **vedtaget** af generalforsamlingen.

Dirigenten bemærkede, at dette afsluttede gennemgangen af medlemsforslagene.

6. Valg til bestyrelse

Bestyrelsesmedlemmer valgt af og blandt medlemmerne

Dirigenten oplyste, at det var muligt at stille op til bestyrelsen, også på selve generalforsamlingen, men at der ikke var yderligere kandidater, der havde meldt sig.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsens sammensætning var beskrevet i indkaldelsen, og at to bestyrelsesmedlemmer valgt af og blandt medlemmerne var på valg. Dirigenten oplyste, at af de nuværende bestyrelsesmedlemmer var dette Erik Bisgaard Madsen og Johannes Elbæk.

Dirigenten oplyste, at Johannes Elbæk stillede op til genvalg og af bestyrelsen blev foreslået genvalgt, mens Erik Bisgaard Madsen ikke stillede op til genvalg.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen foreslog Kristian Viekilde valgt i stedet.

Dirigenten oplyste, at der var kommet endnu en bestyrelseskandidat i form af Lise Lykke Steffensen, hvorfor der var tre kandidater til de to poster. Dette betød, at bestyrelsesvalget skulle afgøres ved en urafstemning.

Dirigenten oplyste, at bestyrelseskandidaterne kunne præsentere deres kandidatur på generalforsamlingen samt i det efterfølgende urafstemningsmateriale.

Dirigenten gav herefter ordet til Johannes Elbæk.

Johannes Elbæk præsenterede sit kandidatur.

Dirigenten takkede Johannes Elbæk for præsentationen og gav ordet til Lise Lykke Steffensen.

Lise Lykke Steffensen præsentererede sit kandidatur.

Dirigenten takkede Lise Lykke Steffensen for præsentationen og gav ordet til Kristian Viekilde.

Kristian Viekilde præsenterede sit kandidatur.

Dirigenten takkede for præsentationer af de tre bestyrelseskandidater og oplyste, at der som nævnt ville blive afviklet en urafstemning om bestyrelsesvalget, hvor kandidaterne også fik mulighed for at præsentere sig selv over for medlemmerne.

Valg af sagkyndigt bestyrelsesmedlem

Dirigenten oplyste, at der også skulle vælges et bestyrelsesmedlem efter indstilling fra bestyrelsen for en af bestyrelsen fastsat periode. Bestyrelsesmedlemmer skulle have de nødvendige kvalifikationer til at kunne være sagkyndigt medlem af revisionsudvalget.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen indstillede Anders Larsen til genvalg for en fireårig periode.

Dirigenten spurgte, om forsamlingen kunne godkende valget af Anders Larsen uden en egentlig afstemning.

Dirigenten konstaterede, at dette var tilfældet og erklærede Anders Larsen for **genvalgt** til bestyrelsen.

7. Valg af revision

Dirigenten bemærkede, at punktet vedrørte valg af pensionskassens eksterne revision, og at PwC var foreslået genvalgt af bestyrelsen og revisions- og risikoudvalget.

Dirigenten oplyste, at det af forslaget fremgik, at revisions- og risikoudvalget ikke var blevet påvirket af tredjeparter og heller ikke havde været underlagt nogle aftaler med tredjeparter, der begrænsede generalforsamlingens valg til visse revisorer eller visse revisionsfirmaer.

Generalforsamlingen **genvalgte** PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisionsselskab.

8. Eventuelt

Dirigenten oplyste, at man under punktet kunne stille spørgsmål, komme med bemærkninger, men at der ikke kunne stilles forslag, som man skulle stemme om.

Dirigenten gav ordet til Flemming Duus Mathiesen.

Flemming Duus Mathiesen bemærkede, at han af principielle grunde fandt det meget beklageligt, at han blev nødt til at få ført til referat, at han sammen med mulige andre agtede at følge op på dirigentens styring af generalforsamlingens afvikling for så vidt angik forslag 5a, da forslagsstillerne inden generalforsamlingen var blevet bibragt den opfattelse, at deres forslag ville blive accepteret.

Dirigenten noterede sig bemærkningen og spurgte, om andre ønskede ordet.

Dirigenten konstaterede, at dette ikke var tilfældet, hvorfor dagsordenen var udtømt.

Herefter nedlagde dirigenten sit hverv, takkede for god ro og orden og gav ordet videre til næstformand Johannes Elbæk.

Næstformand for bestyrelsen Johannes Elbæk takkede på bestyrelsens vegne Erik Bisgaard Madsen for hans mangeårige indsats i bestyrelsen og for det gode samarbejde. Johannes Elbæk oplyste, at pensionskassen ville afholde en reception i pensionskassens lokaler den 8. juni 2022 kl. 16.00 i anledning af, at Erik Bisgaard Madsen stoppede som bestyrelsesformand.

Dirigenten gav herefter ordet til formanden.

Formanden takkede for ordene og bemærkede, at generalforsamlingen således var afsluttet.

Formanden oplyste, at det var hans sidste generalforsamling som bestyrelsesformand for pensionskassen og takkede medlemmerne for den tillid, de havde vist ham. Formanden takkede for et rigtig godt samarbejde med bestyrelsen, administration og de øvrige pensionskasser i Sampensionfællesskabet. Afslutningsvist takkede formanden for medlemmernes deltagelse til generalforsamlingen, dirigenten for trygt og sikkert at have styret generalforsamlingen samt administrerende direktør Mads Smith Hansen og medarbejderne i administrationen og teknikkerne, der havde sikret, at det hele kørte glat og fornuftigt.

Afslutningsvist ønskede formanden alle deltagere et rigtig godt forår og en god sommer.

Generalforsamlingen hævet.

Som dirigent:

Tina Øster Larsen